gemeente Roermond

Transitieplan 2026-2031
Omgevingsplan gemeente Roermond

Datum vaststelling: 29 oktober 2026

Inhoud

1 Inleiding 1
1.1 Aanleiding 1
1.2 Doel 1
1.3 Wat is er al gebeurd? 1
1.4 Wat hebben we tot nu toe geleerd? 2
1.5 Leeswijzer 3
2 Van tijdelijk naar echt omgevingsplan 4
2.1 De transitie naar één omgevingsplan 4
2.2 Onze transitiestrategie 5
2.3 De transitieopgave 6
2.3.1 Het tijdelijk deel van het omgevingsplan 6
2.3.2 Integreren van gemeentelijke verordeningen 7
2.3.3 Overige omgevingsplanwijzigingen 8
2.4 Uitvoering van de transitie 10
2.5 Coalitieakkoord 11
3 Toepasbare regels 12
3.1 Wat zijn toepasbare regels? 12
3.2 Wettelijke verplichting, en theorie vs. praktijk 12
3.3 Roermondse aanpak 13
4 Planning 15
4.1 Transitie tot 2032 15
4.2 Detailplanning 2026-2027 15
4.3 Risico’s, effecten en maatregelen 17

1 Inleiding

1.1 Aanleiding

Met de inwerkingtreding van de Omgevingswet op 1 januari 2024 beschikt de gemeente Roermond van rechtswege over één tijdelijk omgevingsplan. Dit tijdelijke omgevingsplan moet uiterlijk op 31 december 2031 zijn omgevormd tot een volledig eigen Roermonds omgevingsplan. De gemeenteraad heeft hiertoe op 17 februari 2022 het **Plan van Aanpak Omgevingsplan**, en op 21 december 2023 de **Nota van uitgangspunten Omgevingsplan** vastgesteld. Deze documenten vormen het bestuurlijk en inhoudelijk fundament voor het uiteindelijke omgevingsplan.

De totstandkoming van één samenhangend, juridisch houdbaar en goed raadpleegbaar omgevingsplan is een meerjarige en complexe opgave. De Omgevingswet brengt een fundamenteel andere manier van denken, werken en reguleren met zich mee. Niet alleen inhoudelijk, maar ook organisatorisch en digitaal vraagt dit om nieuwe werkwijzen. Het omgevingsplan kent geen standaardopzet en moet stapsgewijs worden opgebouwd, terwijl tegelijkertijd ruimtelijke ontwikkelingen doorgang moeten vinden en het dienstverleningsniveau op peil moet blijven.

Vanaf de inwerkingtreding van de wet heeft de ambtelijke organisatie hard nagedacht over een mogelijke structuur en opbouw van het Roermonds omgevingsplan, als basis voor de transitieopgave.

Dit transitieplan beschrijft hoe de gemeente Roermond de transitieopgave verder wil organiseren en beheren in de periode tot en met 2031. Het plan vormt de brug tussen de kaders uit de Nota van uitgangspunten Omgevingsplan en de dagelijkse uitvoeringspraktijk. Het document heeft een richtinggevend karakter en wordt gedurende de transitiefase indien nodig herijkt.

1.2 Doel

Het doel van dit transitieplan is de fasering van het project en de opgave waar we voor staan verder in beeld te brengen, zodat op 1 januari 2032 de transitieopgave is afgerond, en we over een eigen gebiedsdekkend Roermonds omgevingsplan beschikken. Gedurende deze periode wordt hier gefaseerd naartoe gewerkt. Als ambitie wordt gesteld dat de transitiefase halverwege 2031 wordt afgerond.

1.3 Wat is er al gebeurd?

In de Nota van uitgangspunten heeft de raad al eerder de volgende uitgangspunten vastgelegd:

1. We staan open voor de nieuwe mogelijkheden die de Omgevingswet ons biedt.
2. We zoeken altijd een goede balans tussen beschermen en benutten.
3. Het omgevingsplan volgt het beleid.
4. We kiezen voor een combinatie van een gebiedsgerichte en themagerichte aanpak.
5. We gaan voor passende regels voor activiteiten en locaties.
6. De regels van ons omgevingsplan moeten uitvoerbaar en handhaafbaar zijn.
7. De bruidsschat is een kans om het omgevingsplan echt ‘Roermonds’ te maken.
8. Regels over de fysieke leefomgeving worden zoveel mogelijk in het omgevingsplan opgenomen.
9. De gebruiker moet zo veel mogelijk centraal staan.
10. We proberen los te laten en te vertrouwen: incidenten vragen niet meteen om meer regeldruk.

Deze uitgangspunten vormen nog steeds de basis voor de verdere uitwerking van ons omgevingsplan. Alleen ten aanzien van het vierde uitgangspunt achten we een koerswijziging verstandig. Dit wordt hierna toegelicht in paragraaf 1.4.

De Nota van uitgangspunten wordt aangevuld met dit transitieplan. In dit document zijn de te nemen stappen verder uitgewerkt en geconcretiseerd, wat leidt tot een realistischere en gedetailleerdere planning.

Sinds 1 januari 2024 zijn reeds de volgende wijzigingen in het omgevingsplan doorgevoerd:

- In 2024 is het besluit “Technisch in beheer nemen Bruidsschat en toevoeging van het zinkassengebied De Kempen” gepubliceerd.
- In 2025 is het “Wijzigingsbesluit Omgevingsplan gemeente Roermond naar aanleiding van actualisering welstandsbeleid” gepubliceerd.
- In 2026 gaan we de structuur van het omgevingsplan “vastklikken”. Gelijktijdig met deze wijziging wordt de vangnetregeling en de verwijzing naar NEN-normen gepubliceerd.

1.4 Wat hebben we tot nu toe geleerd?

In 2024 is de ambtelijke organisatie gestart met de opgave om het tijdelijke omgevingsplan om te zetten naar een eigen omgevingsplan (transitie). Deze transitie vormt de grootste opgave binnen de implementatie van de Omgevingswet. De wetgever heeft hiervoor niet voor niets een termijn tot 2032 vastgesteld.

De transitieopgave van het omgevingsplan is een uitdaging, omdat het een nieuw juridisch instrument is, dat vraagt om een nieuwe organisatorische aanpak. Daarnaast starten we niet blanco, maar in een bestaande omgeving.

Zoals aangegeven in paragraaf 1.1 is er de afgelopen jaren nagedacht over een mogelijke structuur en opbouw van het Roermonds omgevingsplan. Hiertoe is gewerkt aan mogelijke omgevingsplanvarianten en planregels, in de oefenomgeving (preproductie-omgeving) van de Digitaal Stelsel Omgevingswet (DSO). Op basis daarvan hebben we de volgende inzichten opgedaan:

- Het omgevingsplan is geen bestemmingsplan 2.0, maar: bestemmingsplannen waren zo gek nog niet. De manier waarop planologisch gebruik in het omgevingsplan geregeld gaat worden, zal waarschijnlijk lijken op de wijze waarop dat in bestemmingsplannen gebeurde.
- De focus ligt op het beperken van het aantal vergunningplichten en een integrale beoordeling van initiatieven.
- De keerzijde daarvan is dat regels meer in onderlinge samenhang moeten worden opgesteld (en gelezen).
- We denken dat dit goed raadpleegbaar gemaakt kan worden in het DSO.
- Ten slotte zijn we in de Nota van uitgangspunten uitgegaan van een gebiedsgerichte of themagerichte aanpak, of door een combinatie van beiden. Op basis van de kennis en ervaring die inmiddels is opgedaan, zijn wij ervan overtuigd dat het beter is om alle wijzigingen van het omgevingsplan onderwerpgericht aan te pakken. Dit houdt in dat de regels voor één of meerdere onderwerpen (bijvoorbeeld ‘bouwen’ of ‘horeca’) in één keer worden verplaatst naar het nieuwe deel en direct van toepassing zijn voor het gehele grondgebied van de gemeente. Deze beoogde nieuwe aanpak wordt in hoofdstuk 2 nader toegelicht.

1.5 Leeswijzer

Dit transitieplan beschrijft de aanpak waarmee de gemeente Roermond stapsgewijs toewerkt naar een eigen, Roermond omgevingsplan en de daarbij behorende toepasbare regels. Daarnaast biedt het plan inzicht in de planning, prioriteiten en randvoorwaarden die nodig zijn om de transitie succesvol uit te voeren.

In hoofdstuk twee wordt de opgave om het tijdelijke omgevingsplan vóór 2032 om te vormen tot één gebiedsdekkend Roermonds omgevingsplan beschreven. Daarbij wordt toegelicht welke transitiestrategie wordt gevolgd, welke onderdelen moeten worden geïntegreerd en hoe de gemeente de onderwerpgerichte omzetting van regels gefaseerd uitvoert.

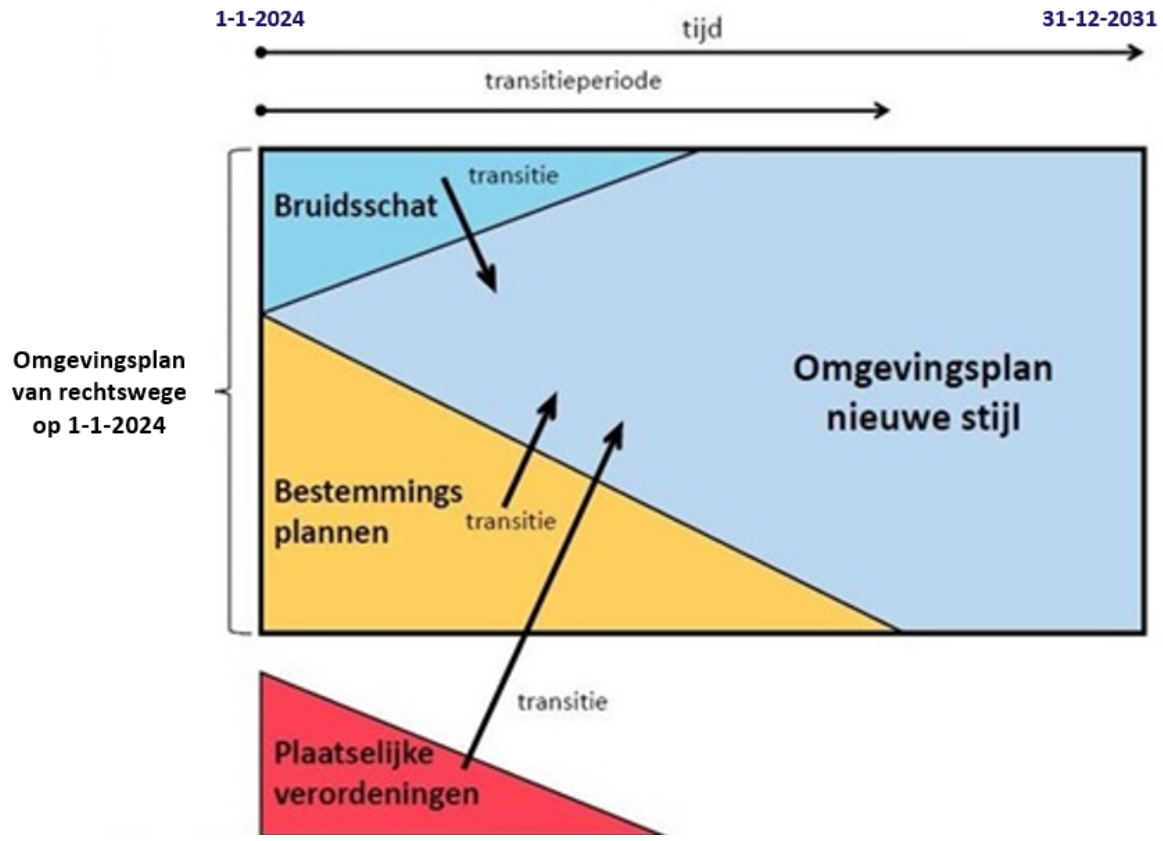
In hoofdstuk drie wordt uitgelegd wat toepasbare regels zijn en welke rol zij spelen binnen het Digitaal Stelsel Omgevingswet (DSO). Daarnaast wordt ingegaan op de wettelijke verplichtingen, de praktische ervaringen met toepasbare regels en de wijze waarop de gemeente Roermond hiermee omgaat.

Het vierde en laatste hoofdstuk geeft inzicht in de planning van de transitie tot en met 2031. Hierbij wordt ingegaan op de fasering van de verschillende wijzigingsbesluiten, de werkzaamheden voor de komende jaren en worden, aanvullend op de nota van uitgangspunten, een tweetal risico’s benoemd die van invloed kunnen zijn op de voortgang van de transitie.

2 Van het tijdelijke naar het echte omgevingsplan

2.1 De transitie naar één omgevingsplan

Met de inwerkingtreding van de Omgevingswet beschikt iedere gemeente van rechtswege over een tijdelijk omgevingsplan. Dit tijdelijke omgevingsplan bestaat uit de geldende bestemmingsplannen, de beheersverordeningen, de zogenoemde bruidsschat en een aantal regels uit gemeentelijke verordeningen die betrekking hebben op de fysieke leefomgeving. Uiterlijk op 31 december 2031 moet dit tijdelijke omgevingsplan zijn omgevormd tot één gebiedsdekkend eigen omgevingsplan, dat voldoet aan de eisen van de Omgevingswet.

Figuur: Visualisatie transitieperiode

Het eigen Roermonds omgevingsplan zal vorm krijgen door een serie van wijzigingsbesluiten. Dit is meer dan het samenvoegen van bestaande regelgeving. Regels over de fysieke leefomgeving worden integraal samengebracht, waarbij ruimtelijke regels worden gecombineerd met onder meer milieuregels, regels over activiteiten, omgevingswaarden en regels uit gemeentelijke verordeningen. Daarnaast moeten de regels digitaal worden opgebouwd volgens de landelijke STOP/TPOD-standaard, juridisch worden geannoteerd en digitaal beschikbaar worden gesteld via het DSO.

De transitie vraagt daarom niet alleen om een juridische omzetting van bestaande regelgeving, maar ook om een nieuwe manier van werken. Regels moeten worden geharmoniseerd, beleidsdoelen moeten worden vertaald naar toepasbare juridische regels en de samenhang tussen verschillende beleidsterreinen moet expliciet worden gemaakt. Tegelijkertijd moet het omgevingsplan goed raadpleegbaar zijn voor inwoners, bedrijven en medewerkers en aansluiten op de digitale dienstverlening binnen het DSO.

Daar komt bij dat de transitie plaatsvindt terwijl de dagelijkse werkzaamheden onverminderd doorgaan. Nieuwe ruimtelijke initiatieven moeten kunnen worden gefaciliteerd, vergunningen moeten tijdig worden verleend en nieuw vastgesteld beleid moet waar nodig worden verwerkt in het omgevingsplan. Gedurende de transitiefase bestaan daardoor het tijdelijke en het nieuwe deel van het omgevingsplan naast elkaar. Dit vraagt om een zorgvuldige afstemming tussen de ontwikkeling van het eigen omgevingsplan en de reguliere uitvoering.

De transitie naar één omgevingsplan is ten slotte geen lineair proces. Het DSO is nog volop in ontwikkeling. Nieuwe jurisprudentie, gewijzigde instructieregels van Rijk en provincie en voortschrijdende inzichten kunnen ertoe leiden dat eerder gemaakte keuzes moeten worden heroverwogen. Ook de technische mogelijkheden voor het wijzigen en beheren van het omgevingsplan ontwikkelen zich voortdurend. De transitie vraagt daarom om een aanpak die ruimte biedt voor evaluatie, bijsturing en voortschrijdend inzicht.

2.2 Onze transitiestrategie

Om deze omvangrijke opgave beheersbaar uit te voeren kiezen wij voor een gefaseerde en stapsgewijze transitie. Daarbij wordt gewerkt vanuit een duidelijke indeling van het omgevingsplan, waarna het omgevingsplan in opeenvolgende wijzigingsbesluiten verder wordt opgebouwd. Iedere wijziging vormt een volgende stap naar één samenhangend en toekomstbestendig omgevingsplan.

In de Nota van uitgangspunten Omgevingsplan is uitgegaan van een gebiedsgerichte of themagerichte aanpak, dan wel een combinatie van beide. Inmiddels is op basis van de eerste praktijkervaringen gebleken dat deze werkwijze minder goed aansluit bij de technische mogelijkheden van het omgevingsplan, de gewenste dienstverlening en de beschikbare capaciteit. Daarom is besloten de transitie volledig onderwerpgericht vorm te geven.

Bij een onderwerpgerichte aanpak worden regels die betrekking hebben op één onderwerp – bijvoorbeeld bouwen, horeca, evenementen of kappen – in samenhang beoordeeld, geharmoniseerd en voor het gehele gemeentelijke grondgebied opgenomen in het nieuwe deel van het omgevingsplan. Hierdoor ontstaat per onderwerp direct één uniforme regeling die voor de hele gemeente geldt. Dit voorkomt dat gedurende langere tijd verschillende regelregimes naast elkaar blijven bestaan en vergroot de herkenbaarheid van het omgevingsplan voor inwoners, bedrijven en medewerkers.

De onderwerpgerichte aanpak biedt daarnaast belangrijke voordelen voor de uitvoering van de Omgevingswet. Beleidsdoelen kunnen per onderwerp integraal worden vertaald naar juridische regels, de digitale ‘achterkant’ van het omgevingsplan kan beter worden ontwikkeld en beheerd en participatie kan zich richten op een concreet onderwerp in plaats van op een groot aantal uiteenlopende onderwerpen binnen één gebied. Ook ontstaat meer flexibiliteit om onderwerpen te prioriteren wanneer nieuwe wetgeving, bestuurlijke wensen of maatschappelijke ontwikkelingen daarom vragen.

Hoewel de transitie onderwerpgericht wordt uitgevoerd, blijft het einddoel ongewijzigd: het resultaat moet een integraal en samenhangend omgevingsplan zijn. De gekozen werkwijze is daarmee geen afwijking van de doelstelling uit de Nota van uitgangspunten, maar een iets afwijkende route om hetzelfde eindresultaat op een beheersbare en uitvoerbare wijze te bereiken.

Naast de transitieopgave, blijven de reguliere werkzaamheden bestaan. Waar mogelijk wordt gewerkt met omgevingsvergunningen voor buitenplanse omgevingsplanactiviteiten (de BOPA's), maar het is waarschijnlijk dat op enig moment voor een gebiedsontwikkeling een omgevingsplanwijziging noodzakelijk is. Omdat we maar één omgevingsplan hebben, vindt een dergelijke wijziging in dezelfde omgeving plaats als de transitieopgave. Dit vereist een doorlopende afstemming tussen de diverse wijzigingsbesluiten van het omgevingsplan.

Eerder zijn al twee belangrijke uitgangspunten voor de eerste fase van de transitieperiode naar het eigen omgevingsplan door de raad vastgelegd:

- we gaan voor een geleidelijke overgang, waarbij wordt getracht een balans te vinden tussen de inzet voor het omgevingsplan, en de overige dagelijkse werkzaamheden. Daarbij is wel heel nadrukkelijk de kanttekening gemaakt, dat een geleidelijke overgang niet wil zeggen dat de transitie niet met de nodige aandacht en voortvarendheid moet worden opgepakt. Zolang er een tijdelijk en een nieuw deel van het omgevingsplan 'in de lucht zijn', zijn er in feite twee regelregimes van toepassing, en blijft de informatievoorziening over gemeentelijke regelgeving (via het Digitaal Stelsel Omgevingswet (hierna ook: het DSO)) versnipperd. Dit is minder gebruiksvriendelijk voor burgers, ondernemers, bestuur, en ambtelijke organisatie. Geleidelijk betekent in deze context dus niet: vrijblijvend.
- vooruitlopend op de eerste wijzigingen van ons eigen omgevingsplan, werken we bij nieuwe ruimtelijke initiatieven zo veel mogelijk met vergunningen voor buitenplanse omgevingsplanactiviteiten. Bij uitzondering kunnen omgevingsplanwijzigingen 'op maat' worden overwogen (bijvoorbeeld ten behoeve van grotere gebiedsontwikkelingen).

2.3 De transitieopgave

De transitie naar het eigen Roermonds omgevingsplan vindt plaats terwijl de gemeente haar reguliere werkzaamheden blijft uitvoeren. Ruimtelijke ontwikkelingen staan niet stil en ook nieuw beleid, gewijzigde wetgeving en bestuurlijke keuzes moeten gedurende de transitiefase kunnen worden verwerkt. De ontwikkeling van het omgevingsplan kan daarom niet als een afzonderlijk project naast de dagelijkse werkzaamheden worden uitgevoerd. Beide processen kunnen elkaar beïnvloeden.

Gezien de omvang van de transitieopgave is het van belang deze duidelijk af te bakenen. Tot de transitieopgave worden gerekend:

- Het omzetten van ruimtelijke regels van het tijdelijk deel naar het definitief deel van het omgevingsplan.
- Het omzetten van de bruidsschatregels en verordeningsregels van het tijdelijk deel naar het definitief deel van het omgevingsplan.
- Het overzetten van (delen van) overige gemeentelijke verordeningen die betrekking hebben op de fysieke leefomgeving in het omgevingsplan.
- Het procesmatig faciliteren van overige wijzigingsbesluiten van het omgevingsplan, bijvoorbeeld ten behoeve van gebiedsontwikkelingen of beleidswensen.
- Het verwerken van verleende omgevingsvergunningen.
- Het verwerken van TAM-omgevingsplannen en BOPA's.

2.3.1 Het tijdelijk deel van het omgevingsplan

Een belangrijk deel van de transitieopgave bestaat uit het stapsgewijs vervangen van de regels uit het tijdelijke deel van het omgevingsplan. Dit tijdelijke deel bestaat uit de ruimtelijke regels uit voormalige

bestemmingsplannen en beheersverordeningen, aangevuld met de reeds genoemde bruidsschat, de hemelwaterverordening en delen van de erfgoedverordening.

De Bruidsschat bevat regels die bij de inwerkingtreding van de Omgevingswet van rechtswege onderdeel geworden van het tijdelijke omgevingsplan en moeten uiterlijk vóór 1 januari 2032 zijn verwerkt in één gebiedsdekkend en samenhangend omgevingsplan.

De omzetting van deze regels is niet slechts een technische of administratieve exercitie. Per onderwerp wordt beoordeeld welke regels nog actueel zijn, welke verschillen tussen voormalige bestemmingsplannen kunnen worden geharmoniseerd en welke regels moeten worden aangepast aan gewijzigde wet- en regelgeving of nieuw gemeentelijk beleid, zoals de Omgevingsvisie. Daarbij wordt uitgegaan van een zo beleidsneutraal mogelijke omzetting, met behoud van eerder vastgesteld maatwerk waar daarvoor nog steeds aanleiding bestaat.

Bij de omzetting is bewust gekozen voor een onderwerpgerichte in plaats van een gebiedsgerichte aanpak. Dit betekent dat de regels voor een bepaald onderwerp, zoals bouwen, horeca of parkeren, in één keer voor het gehele gemeentelijke grondgebied worden geharmoniseerd en opgenomen in het nieuwe deel van het omgevingsplan. Hierdoor ontstaat direct één uniforme regeling voor de hele gemeente. Deze werkwijze vergroot de herkenbaarheid van de regels, vereenvoudigt participatie en maakt het beheer van zowel juridische regels als toepasbare regels efficiënter.

De bestaande ruimtelijke regels in het tijdelijke deel blijven gedurende deze omzetting voorlopig in stand. Door middel van voorrangsbepalingen wordt geregeld dat de nieuwe regels uit het definitieve deel van het omgevingsplan voorrang hebben boven de overeenkomstige regels in het tijdelijke deel. Pas wanneer alle onderwerpen zijn overgezet, worden de onderliggende bestemmingsplannen en beheersverordeningen in één keer verwijderd uit het tijdelijke deel. Deze werkwijze sluit aan bij de systematiek van de Omgevingswet, waarin ruimtelijke regels per locatie alleen gezamenlijk volledig kunnen vervallen.

Ook de regels uit de bruidsschat worden volgens deze onderwerpgerichte werkwijze beoordeeld en verwerkt. Per onderwerp wordt bepaald welke regels ongewijzigd kunnen worden overgenomen, welke aanpassing behoeven en welke kunnen vervallen. Daarbij wordt nadrukkelijk rekening gehouden met de samenhang tussen de bruidsschat en de ruimtelijke regels uit voormalige bestemmingsplannen, zodat uiteindelijk één integraal, uniform en toekomstbestendig regelstelsel ontstaat.

Met deze aanpak wordt stapsgewijs toegewerkt naar één samenhangend omgevingsplan waarin historische verschillen tussen bestemmingsplannen zijn verdwenen, regels zijn geharmoniseerd en geactualiseerd en het gehele gemeentelijke grondgebied wordt bestreken door één uniform juridisch kader.

2.3.2 Integreren van gemeentelijke verordeningen

Naast de regels uit het tijdelijke deel moeten ook verschillende overige gemeentelijke verordeningen worden verwerkt in het omgevingsplan. Deze regels hebben veelal een gemeentebrede werking en lenen zich daarom goed voor een onderwerpgerichte aanpak.

Binnen de gemeentelijke verordeningen zijn momenteel diverse regels opgenomen die betrekking hebben op de fysieke leefomgeving. Deze regels kunnen, in het kader van de Omgevingswet, worden onderscheiden in drie categorieën:

1. **Regels die moeten worden overgezet**: het Omgevingsbesluit schrijft voor welke regels verplicht moeten worden opgenomen in het omgevingsplan. Deze regels mogen niet in de verordeningen achterblijven.
2. **Regels die mogen worden overgezet**: dit betreft regels over de fysieke leefomgeving die facultatief kunnen worden opgenomen in het omgevingsplan.
3. **Regels die niet mogen worden overgezet**: dit zijn regels die niet thuishoren in het omgevingsplan en in de verordeningen moeten blijven.

Er is derhalve sprake van regels die ‘moeten’, ‘mogen’ of ‘niet mogen’ worden overgezet. Tot 2032 is het toegestaan om gemeentelijke verordeningen te wijzigen zonder deze wijzigingen direct in het nieuwe deel van het omgevingsplan te verwerken. Deze werkwijze heeft echter niet de voorkeur, omdat dit leidt tot dubbel werk en een versnipperde regelgeving.

In de Nota van uitgangspunten is reeds vastgesteld welke verordeningen in ieder geval onderdeel zullen worden van het omgevingsplan. Naast de regels uit de Erfgoedverordening en de Hemelwaterverordening, betreft dit de Algemene plaatselijke verordening, de Afvalstoffenverordening en – naar verwachting – de Algemene verordening ondergrondse infrastructuren.

Het overzetten van verordeningsregels heeft tevens gevolgen voor de oorspronkelijke verordeningen. Nadat regels zijn opgenomen in het omgevingsplan, moet worden beoordeeld welke onderdelen van de bronverordening kunnen worden gewijzigd of ingetrokken. De omzetting van regels en de aanpassing van de betreffende verordeningen worden daarom zoveel mogelijk gelijktijdig voorbereid.

2.3.3 Overige omgevingsplanwijzigingen

Gedurende de transitiefase blijven nieuwe ruimtelijke ontwikkelingen zich aandienen. Initiatiefnemers moeten hun plannen kunnen realiseren en de gemeente moet nieuwe beleidsontwikkelingen kunnen blijven faciliteren. Dit betekent dat het omgevingsplan ook tijdens de transitie kan worden aangepast als gevolg van (ruimtelijke) ontwikkelingen die inhoudelijk buiten de transitieopgave vallen.

Zolang de transitiefase nog niet is afgerond, worden nieuwe ontwikkelingen in beginsel mogelijk gemaakt met een buitenplanse omgevingsplanactiviteit (BOPA). Met een BOPA kan medewerking worden verleend aan initiatieven zonder dat direct een wijziging van het omgevingsplan nodig is. Deze werkwijze biedt ruimte om ontwikkelingen doorgang te laten vinden, terwijl tegelijkertijd wordt gewerkt aan het vullen van het eigen Roermonds omgevingsplan.

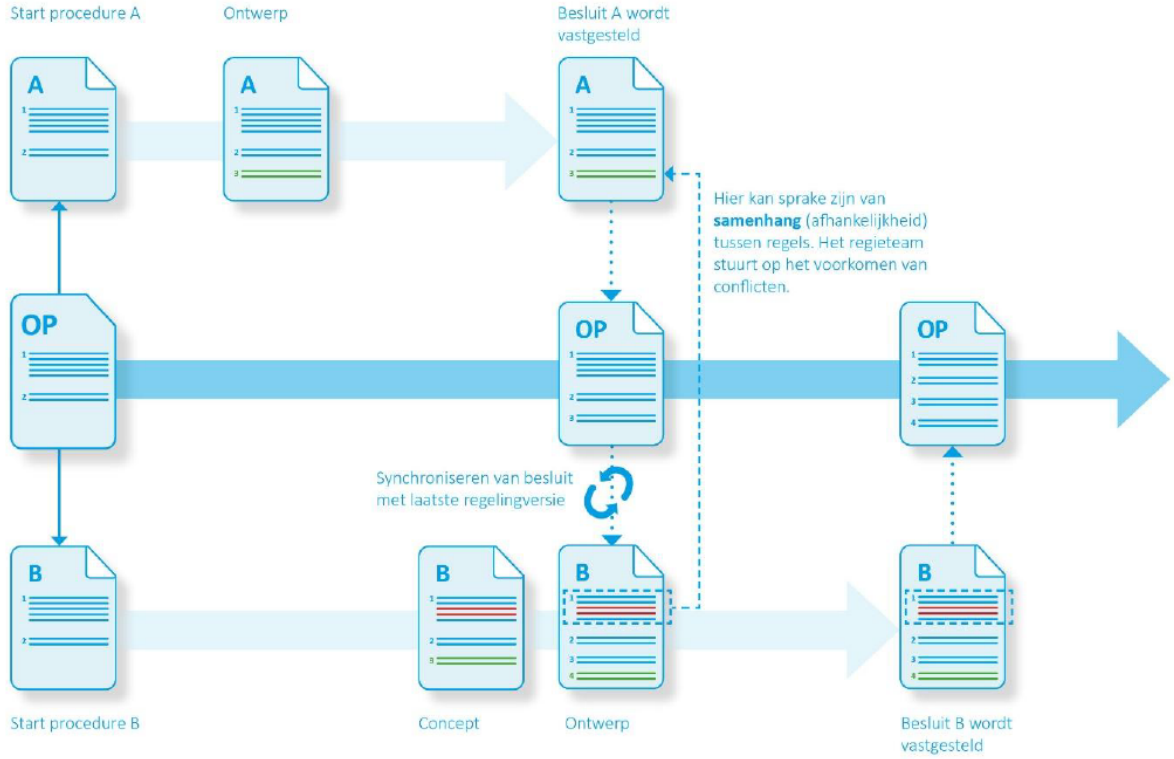
Voor ontwikkelingen met een structureel karakter, of wanneer het wenselijk is regels direct voor een groter gebied of meerdere vergelijkbare situaties te laten gelden, kan worden gekozen voor een wijzigingsbesluit van het omgevingsplan. Sinds 1 januari 2026 worden dergelijke wijzigingen opgesteld volgens de STOP/TPOD-standaard. Wij kiezen er nu voor de regels voor een dergelijke ontwikkeling in een afzonderlijk hoofdstuk aan het omgevingsplan toe te voegen, en nog niet direct te integreren in de definitieve plansystematiek.

Deze werkwijze maakt het mogelijk om ook complexe (gebieds)ontwikkelingen planologisch te faciliteren. De praktijk zal moeten uitwijzen of deze werkwijze wordt gecontinueerd na 2031, wanneer de transitiefase is afgerond. Mogelijk kunnen gebiedsontwikkelingen dan direct in de permanente

hoofdstukstructuur van het omgevingsplan worden verwerkt, mogelijk blijft het verstandig deze onder te blijven brengen in een apart transitiehoofdstuk.

Gevolgen voor de uitvoeringspraktijk

Het is de bedoeling het aantal wijzigingsbesluiten per jaar in aantal te beperken, en in tijd te bundelen. Wijzigingsbesluiten worden bij voorkeur gebundeld in een vaste wijzigingscyclus. Het is de bedoeling om vanuit de transitieopgave twee keer per jaar het omgevingsplan te wijzigen (en daarmee dus op een aantal onderwerpen te vullen). Dat heeft niet alleen een juridisch, maar ook een organisatorisch doel. Iedere wijziging van het omgevingsplan vraagt om afstemming met eerder vastgestelde en gelijktijdig voorbereide wijzigingen. Hoewel de beschikbare plansoftware de technische ondersteuning hiervoor grotendeels biedt, blijft een zorgvuldige juridische beoordeling noodzakelijk om de onderlinge samenhang te waarborgen.

Figuur: de wijziging in besluit B kan gevolgen hebben voor besluit A. We spreken in dat geval van samenhang. Wanneer sprake is van samenhang is het belangrijk regie te voeren op beide procedures, zodat het omgevingsplan een coherent en juridisch kloppend geheel blijft vormen.

Het gelijktijdig voorbereiden van meerdere wijzigingsbesluiten leidt daardoor tot extra werkzaamheden. Niet alleen moeten wijzigingen inhoudelijk op elkaar worden afgestemd, ook de planning, procedurele voortgang en juridische doorwerking vragen om intensieve coördinatie. Wanneer tijdens een procedure wijzigingen optreden of een wijzigingsbesluit wordt aangepast of vernietigd, kan dit gevolgen hebben voor andere lopende wijzigingsbesluiten. De impact beperkt zich daardoor niet tot één ontwikkeling, maar kan doorwerken in de volledige wijzigingscyclus.

Door ontwikkelingen zoveel mogelijk eerst via een buitenplanse omgevingsplanactiviteit (BOPA) te faciliteren en wijzigingsbesluiten te bundelen in beperkt aantal momenten per jaar, wordt het aantal gelijktijdige planwijzigingen beperkt. Hierdoor blijft het proces beter beheersbaar, neemt de kans op procedurele conflicten af en wordt voorkomen dat onnodig veel capaciteit moet worden ingezet voor het voortdurend afstemmen en herstellen van parallel lopende wijzigingsprocedures. Deze werkwijze draagt daarmee bij aan een doelmatige inzet van capaciteit en een zorgvuldige opbouw van het eigen

omgevingsplan. Om deze reden wordt per ontwikkeling zorgvuldig afgewogen of een BOPA volstaat of dat een wijzigingsbesluit noodzakelijk is.

Door deze afweging ontstaat een evenwicht tussen het blijven faciliteren van ruimtelijke ontwikkelingen en het beheersbaar houden van de opbouw van het eigen omgevingsplan. Waar mogelijk wordt onnodige versnippering van het omgevingsplan voorkomen, zodat de hoeveelheid aanvullend harmonisatie- en integratiewerk in een later stadium beperkt blijft.

2.4 Uitvoering van de transitie

De transitie naar het eigen Roermonds omgevingsplan wordt niet in één keer uitgevoerd. Gezien de omvang van de opgave, de afhankelijkheid van beleidsontwikkelingen en de beperkte beschikbare capaciteit is gekozen voor een gefaseerde uitvoering. Hierdoor blijft de transitie beheersbaar en ontstaat ruimte om ervaringen uit eerdere fasen te benutten bij volgende wijzigingen van het omgevingsplan.

Onderwerpgerichte omzetting van regels

Voor de overgang naar het nieuwe deel van het omgevingsplan wordt gekozen voor een onderwerpgerichte aanpak. Hierbij worden de regels per onderwerp of activiteit stapsgewijs overgebracht. Denk bijvoorbeeld aan thema's als bouwen, horeca of parkeren. Per onderwerp wordt direct een regeling vastgesteld die geldt voor het gehele gemeentelijke grondgebied.

Deze werkwijze biedt verschillende voordelen:

- De regels worden per onderwerp op één moment voor de gehele gemeente geactualiseerd en opgenomen in het omgevingsplan. Hierdoor ontstaat meer samenhang in de wijze waarop vergelijkbare activiteiten worden gereguleerd.
- De overgang naar het nieuwe deel van het omgevingsplan kan gefaseerd plaatsvinden, waardoor de implementatie beheersbaar en overzichtelijk blijft.
- Belanghebbenden kunnen gerichter worden betrokken bij onderwerpen die voor hen relevant zijn, wat bijdraagt aan een efficiënter participatieproces.
- Door regels thematisch onder te brengen in het omgevingsplan ontstaat een beter leesbaar en toegankelijk regelstelsel.
- De opbouw van toepasbare regels en digitale dienstverlening kan worden gestandaardiseerd, wat het beheer en toekomstige wijzigingen vereenvoudigt.

Bij de onderwerpgerichte omzetting blijven de bestaande ruimtelijke regels in het tijdelijke deel van het omgevingsplan voorlopig in stand. Door middel van een voorrangsregeling wordt vastgelegd dat de nieuwe regels voorrang hebben op de overeenkomstige regels in het tijdelijke deel. Nadat alle relevante regels zijn overgebracht naar het nieuwe deel, kunnen de achterliggende bestemmingsplannen en beheersverordeningen in één keer uit het tijdelijke deel van het omgevingsplan worden verwijderd. Dit zal gebeuren door de zogenaamde 'pons'. De pons is een technisch instrument in het DSO, waarmee de bestemmingsplanregels uit het tijdelijk deel van het omgevingsplan in het DSO worden uitgeschakeld.

De (voormalige) bestemmingsplannen binnen de gemeente vertonen in de basis een grote mate van samenhang. Hierdoor is sprake van een solide uitgangspositie voor de verdere omzetting naar een eigen Roermonds omgevingsplan. Tegelijkertijd zijn er verschillen ontstaan in formulering, opbouw en detailniveau, onder meer doordat plannen in verschillende perioden tot stand zijn gekomen. Om te

komen tot een goed werkend en overzichtelijk stelsel van regels is daarom een harmonisatieslag noodzakelijk.

Deze harmonisatie richt zich op het waar mogelijk uniformeren en actualiseren van bestaande regelingen, zodat zij als één samenhangend geheel kunnen worden opgenomen in het omgevingsplan. Daarbij wordt uitgegaan van een overwegend beleidsneutrale omzetting, waarbij bestaand maatwerk en eerder gemaakte beleidskeuzes zoveel mogelijk worden gerespecteerd.

Tegelijkertijd wordt onderkend dat een deel van de bestaande regels is opgesteld vanuit de beleidscontext en tijdsgeest van het moment waarop deze zijn vastgesteld. In sommige gevallen sluiten deze regels niet meer aan bij het huidige beleid voor de fysieke leefomgeving, zoals vastgelegd in de omgevingsvisie. Ook gewijzigde of nieuwe regelgeving van het Rijk of de provincie kan noodzaken tot aanpassing van bestaande regels. In die gevallen worden regels aangepast of geschrapt indien dit vereist is op grond van hogere regelgeving of wanneer de inhoud van de regel haaks staat op het geldende beleid.

Het omgevingsplan wordt gefaseerd gevuld

De opbouw van het omgevingsplan vindt plaats via een gefaseerde aanpak. Daarbij wordt per onderwerp bepaald welke werkzaamheden nodig zijn om te komen tot een juridisch houdbare, uitvoerbare en samenhangende regeling binnen het omgevingsplan.

Voor elk onderwerp wordt een integraal traject doorlopen. Dit traject kan bestaan uit het inventariseren en beoordelen van bestaande regels, het harmoniseren van verschillende regelingen, het juridisch vertalen van beleidsuitgangspunten, het vaststellen van werkingsgebieden en het annoteren van regels conform de eisen van de Omgevingswet. Waar nodig worden tevens toepasbare regels opgesteld ter ondersteuning van de dienstverlening via het Omgevingsloket.

Deze werkzaamheden verschillen per onderwerp. Soms zal een onderwerp relatief kunnen worden uitgewerkt. Andere onderwerpen kunnen een sterke(re) relatie hebben met meerdere beleidsvelden, of zijn meer afhankelijk van bestuurlijke keuzes. Ook andere ontwikkelingen, zoals wijzigingen in wet- en regelgeving, nieuwe beleidskaders of veranderingen in uitvoeringsprocessen, kunnen van invloed zijn op de benodigde inzet en doorlooptijd.

Voor de uitvoering van de transitie is een planning opgesteld, die is opgenomen in hoofdstuk 4. De planning is opgesteld op basis van de huidige inzichten, en voor wat betreft de langere termijn dus ook nog enigszins flexibel. De planning wordt in hoofdstuk 4 nader toegelicht.

2.5 Coalitieakkoord

Bij de ontwikkeling van het omgevingsplan wordt waar mogelijk aangesloten bij de bestuurlijke ambities uit het coalitieakkoord 2026–2030 “Voor het Roermond van morgen”. Hierin is opgenomen dat de gemeente inzet op het vereenvoudigen van procedures, het verminderen van regeldruk en het versnellen van ruimtelijke ontwikkelingen en vergunningverlening.

Deze uitgangspunten vormen een belangrijk afwegingskader bij iedere wijziging van het omgevingsplan. Per onderwerp wordt beoordeeld of bestaande regels kunnen worden vereenvoudigd, samengevoegd of geschrapt, zonder dat afbreuk wordt gedaan aan de kwaliteit van de fysieke leefomgeving of aan de bescherming van belangen zoals veiligheid, gezondheid, leefbaarheid en ruimtelijke kwaliteit.

3 Toepasbare regels

3.1 Wat zijn toepasbare regels?

Toepasbare regels zijn een praktische vertaling van juridische wet- en regelgeving naar begrijpelijke en uitvoerbare instructies voor burgers, bedrijven en overheidsorganisaties. Het doel van deze regels is om gebruikers te ondersteunen bij het bepalen welke wettelijke voorschriften in een specifieke situatie van toepassing zijn en welke acties eventueel moeten worden ondernomen.

Binnen het DSO is het de bedoeling dat toepasbare regels complexe regelgeving toegankelijk en gebruiksvriendelijk maken. Dit gebeurt onder meer door middel van vragenbomen, beslisbomen en dynamische formulieren. Op basis van de antwoorden van de gebruiker wordt vastgesteld of bijvoorbeeld een vergunning nodig is, een melding moet worden gedaan of een activiteit vergunningvrij kan worden uitgevoerd.

Het idee is dat toepasbare regels bij kunnen dragen aan een efficiëntere uitvoering van wet- en regelgeving door alleen relevante informatie en vragen aan de gebruiker te tonen. Hierdoor worden administratieve lasten verminderd, neemt de kans op fouten af en wordt het aanvraagproces overzichtelijker en gebruiksvriendelijker, zonder dat de juridische inhoud van de regelgeving wordt gewijzigd.

Elk bestuursorgaan (Rijk, provincie, waterschap, gemeente) is zelf verantwoordelijk voor het opstellen van toepasbare regels voor de eigen juridische regels. Dat gebeurt volgens de landelijke Standaard Toepasbare Regels (STTR).

In de In de Nota van uitgangspunten hebben we de volgende afspraken gemaakt:
- We starten met het maken van toepasbare regels voor veelvoorkomende activiteiten.
- Andere activiteiten worden alleen toegevoegd als dit effectief is.

3.2 Wettelijke verplichting, en theorie vs. praktijk

Het opstellen van toepasbare regels ten behoeve van het doen van een aanvraag of melding in het DSO is een wettelijke verplichting. Deze verplichting is vastgelegd in artikel 14.2, derde lid, van het Omgevingsbesluit. Daarnaast is deze verplichting opgenomen in punt 5.2 van de minimale eisen voor de invoering van de Omgevingswet. Dit betekent dat bevoegde gezagen de indieningsvereisten voor vergunningaanvragen en meldingen als toepasbare regels beschikbaar moeten stellen binnen het Digitaal Stelsel Omgevingswet (DSO). Hierdoor kunnen initiatiefnemers de juiste informatie en documenten aanleveren die nodig zijn voor een volledige aanvraag.

Naast deze wettelijke verplichting kunnen toepasbare regels een belangrijke meerwaarde hebben. Door juridische regelgeving te vertalen naar begrijpelijke vragenbomen en dynamische formulieren wordt de regelgeving toegankelijker voor burgers en bedrijven. Gebruikers ontvangen alleen de vragen en informatie die voor hun situatie relevant zijn, waardoor de kans op onvolledige of onjuiste aanvragen afneemt. Dit draagt bij aan een efficiëntere behandeling van aanvragen, vermindert de administratieve lasten en verbetert de dienstverlening van het bevoegd gezag.

Niet alle typen toepasbare regels zijn echter wettelijk verplicht. Zo is het opstellen van een vergunningcheck en Maatregelen op maat in veel gevallen een keuze van het bevoegd gezag. Desondanks kan ook dit type toepasbare regels een aanzienlijke bijdrage leveren aan een gebruiksvriendelijke uitvoering van de Omgevingswet.

Bij de theoretische werking van toepasbare regels, blijken ook enkele kritische kanttekeningen gemaakt te kunnen worden. Op dit moment wordt van iedere gemeente verlangt dat zij eigen vragenbomen ontwerpt in het DSO. Dit brengt een aantal problemen met zich mee:

- De praktijk leert ook dat de huidige vergunningcheck in het DSO (door het Rijk gebouwd op de bruidsschat in het omgevingsplan) nog als weinig gebruiksvriendelijk wordt ervaren.
- Het kost veel tijd en moeite om vragenbomen af te stemmen tussen de verschillende bevoegde gezagen. Dit gaat niet automatisch en vindt plaats door middel van continu overleg met andere partijen. Een gemeente maakt de vragenbomen namelijk alleen voor zichzelf; andere bevoegde gezagen doen dit voor een groot aantal gemeenten. Dit leidt tot dubbele vragen en afwijkende visies op hoe een vragenboom eruit moet komen te zien.
- Als een bevoegd gezag een wijziging aanbrengt in een vragenboom, krijgt de gemeente niet automatisch een signaal. Er kunnen op dat moment onverwachte effecten optreden in de vragenboom, waar de gemeente geen weet van heeft.
- Het omgevingsplan bestaat uit een groot aantal regels en het maken van vragenbomen is complex en erg tijdrovend. Het is de vraag of de geïnvesteerde tijd in verhouding staat tot de winst. Het blijft voor burgers aantrekkelijk om de gemeente te bellen in plaats van de vragenboom te doorlopen. Landelijk wordt dit ook erkend.

Het is van belang te benadrukken dat toepasbare regels geen juridische status hebben, maar een serviceproduct vormen. Dit wordt ook expliciet gemaakt via de disclaimer in het Omgevingsloket.

Het optimaliseren van toepasbare regels is pas goed mogelijk nadat (delen van) het omgevingsplan in werking zijn getreden. Door het juridisch annoteren van regels in het omgevingsplan ontstaan zogenoemde ‘haakjes’ waaraan toepasbare regels worden gekoppeld. Deze koppeling kan pas plaatsvinden wanneer de regeling definitief is vastgesteld.

3.3 Roermondse aanpak

In de Nota van uitgangspunten is onder andere het uitgangspunt opgenomen, dat de gebruiker zoveel mogelijk centraal moet staan (uitgangspunt 9). Dit uitgangspunt blijft vanzelfsprekend overeind. Het is echter de vraag of de toepasbare regels in de (nabije) toekomst het aangewezen instrument blijven om het omgevingsplan te bevragen en vergunningenchecks uit te voeren. Dit gelet op de ontwikkelingen op het gebied van AI, en dan met name de snelheid waarop die ontwikkelingen plaatsvinden.

Het is niet onwaarschijnlijk dat een AI-assistent of vergelijkbaar systeem deze rol (op een gebruiksvriendelijker manier) kan overnemen. Een AI-assistent werkt op basis van een groot taalmodel, ook wel een large language model genoemd. Een dergelijk model kijkt enkel naar de tekst die de gemeente Roermond en de relevante bevoegde gezagen hebben aangeleverd. Het model probeert inzicht te verkrijgen in hoe taal is opgebouwd en welke woorden logisch op elkaar volgen. Het model ‘begrijpt’ taal niet zoals een mens dat doet, maar herkent patronen in woorden, zinnen en betekenis. Daardoor kan het vragen beantwoorden, teksten samenvatten en nieuwe tekst formuleren

die lijkt op menselijke taal. Een AI-model gebruikt zo'n taalmodel om op een vraag van een gebruiker een passend antwoord te genereren.

De relevantie daarvan voor de Omgevingswet is groot. Waar de wetgever nu nog verlangt dat we vooraf gebouwde vragenbomen maken, kan een AI-assistent hierin in de toekomst een belangrijke ondersteunende rol nemen. Het is dan de 'intelligente' schil rondom de visualisatie van de regels op de kaart en de aanvraagformulieren die wij als gemeente zelf hebben opgesteld. In plaats van dat een initiatiefnemer een vaste set vragen doorloopt, zou AI op basis van een beschrijving in gewone taal kunnen bepalen welke locatie, activiteit en juridische context van belang zijn. Daarbij kunnen de achterliggende regels uit het omgevingsplan waarschijnlijk worden vertaald naar een begrijpelijke en gerichte uitvraag. De rol van de gemeente verschuift daarmee van het handmatig opbouwen van vragenbomen naar het goed ontsluiten, structureren en beheren van juridische regels, begrippen en brondata. Juist binnen de Omgevingswet, waar samenhang tussen locatie, activiteit en regelgeving centraal staat, past een dergelijke ontwikkeling goed.

Gelet op deze verwachte ontwikkelingen, wordt daarom tot 2029 terughoudendheid betracht bij het ontwikkelen van nieuwe vragenbomen. Uiteraard moeten aanvraagformulieren en indieningsvereisten voor omgevingsplanactiviteiten in het DSO wel op een correcte manier functioneren.

In het eerste kwartaal van 2029 willen wij evalueren in hoeverre het door ons geschetste toekomstbeeld nog altijd realistisch en haalbaar is. De ontwikkeling van vragenbomen wordt op deze bevindingen aangepast.

4 Planning

4.1 Transitie tot 2032

De implementatie van de Omgevingswet is een complexe opgave met een grote impact op de gemeentelijke organisatie. De formele implementatietermijn loopt tot 2032. Dit lijkt nog ver weg, maar de huidige inzichten wijzen erop het dat deze volledige periode daadwerkelijk nodig zal zijn. Zoals eerder aangegeven willen we met wijzigingsbesluiten de onderwerpen overbrengen naar het omgevingsplan. Om overzicht in deze structuur te brengen is gekozen om twee keer per jaar vanuit de transitieopgave een wijzigingsbesluit voor te leggen aan de gemeenteraad.

Er is een voorlopige planning opgesteld, waarbij gekeken is naar de verwachte complexiteit van een onderwerp, alsmede de onderlinge samenhang tussen onderwerpen. De verwachting is dat tot en met april 2031 gewerkt wordt aan het onderbrengen van alle relevante regelbronnen in het definitieve omgevingsplan. Daarmee resteert één wijzigingsmoment als vangnet voor onvoorziene tegenvallers en eventuele vertragingen.

In onderstaande tabel worden de wijzigingsmomenten tot 2032 weergegeven.

Wijzigingsmomenten	Onderwerpen
okt-26	structuur, vangnetregeling, NEN-normen
mei-27	natuur/bos, water, sport
okt-27	verkeer/railverkeer, groen, hemelwater (Hemelwaterverordening)
apr-28	detailhandel, horeca, terrassen, evenementen, reclame (APV)
okt-28	wonen, cultuur en ontspanning, recreatie
apr-29	dienstverlening, kantoor, maatschappelijk
okt-29	agrarisch, bedrijven
apr-30	driehoeksborden, inrit, objecten, ligplaatsen, weg aanleggen, kappen (APV)
okt-30	bouwen, slopen, monumenten, aanleggen, beperkingsgebieden (Erfgoedverordening)
apr-31	Milieu (Afvalstoffenverordening)
okt-31	uitloop

Tabel: voorlopige planning onderwerpgerichte wijzigingen transitieperiode

Gedurende de transitieperiode kunnen ontwikkelingen aanleiding geven om de planning bij te stellen. Dit kan bijvoorbeeld het gevolg zijn van wijzigingen in de prioritering vanuit de politiek, het bestuur of een beleidscluster. Wanneer dergelijke ontwikkelingen daartoe aanleiding geven, wordt de planning indien nodig aangepast en het transitieplan geactualiseerd. Op deze manier blijft het transitieplan aansluiten bij de bestuurlijke en beleidsmatige prioriteiten en bij de ontwikkelingen die zich gedurende de transitieperiode voordoen.

4.2 Detailplanning 2026-2027

Hieronder een algemene toelichting bij de detailplanning voor de periode t/m 2027. Hierin zetten we uiteen waar we dit jaar mee bezig zijn en de wijzigingsbesluiten die we voor volgend jaar aan het voorbereiden zijn.

Structuur en Hoofdstukindeling (Q3 2026)

In oktober 2026 wordt het “Wijzigingsbesluit omgevingsplan gemeente Roermond naar aanleiding van vaststelling structuur, wijziging omgevingsregeling NEN-normen bruidsschat en vangnetregeling” ter vaststelling voorgelegd aan de gemeenteraad. Door het aanbrengen van een hoofdstukstructuur in het omgevingsplan wordt een logisch en toekomstbestendig raamwerk gecreëerd dat als basis dient voor het (gefaseerd) toevoegen, nader uitwerken en op termijn actualiseren van de inhoudelijke regels. De structuur bevordert de leesbaarheid, vindbaarheid en beheersbaarheid van het omgevingsplan. Bovendien maakt deze structuur een efficiënte doorontwikkeling van het omgevingsplan mogelijk in lijn met de eisen van de Omgevingswet.

Door de beoogde hoofstukstructuur worden regels logisch opgebouwd van doelen, omgevingsnormen en programma’s naar activiteiten met bijbehorende beoordelingsregels. Door deze volgorde te hanteren, ontstaat een plan dat in lijn is met de eisen uit de Omgevingswet en eenvoudig uit te breiden is. De gekozen structuur maakt het mogelijk om onder meer regels en beleidswijzigingen toe te voegen of aan te passen zonder dat de interne samenhang verloren gaat. Hierdoor blijft het omgevingsplan beheersbaar en toekomstbestendig. Bij het kiezen van de hoofdstukstructuur is zoveel mogelijk rekening met de vindbaarheid voor gebruikers.

Samengevat: met de voorgestelde structuur wordt een randvoorwaarde geschapen voor een helder, flexibel en robuust omgevingsplan gecreëerd dat klaar is voor doorlopende actualisatie van het plan.

Vangnetregeling en NEN-normen (Q3 2026)

Onderdeel van het wijzigingsbesluit dat in oktober aan de raad wordt voorgelegd heeft betrekking op het wijzigen van de omgevingsregeling NEN-normen bruidsschat en vangnetregeling.

De bruidsschat bevat regels die vóór de Omgevingswet op rijksniveau werden geregeld, maar onder de Omgevingswet moeten landen in het omgevingsplan. De bruidsschat is van rechtswege onderdeel geworden van ons omgevingsplan en is momenteel ondergebracht in hoofdstuk 22.

De bruidsschat is op bepaalde onderdelen onvolledig of onjuist gebleken. Daarom heeft de minister de zogenaamde "Vangnetregeling Omgevingswet" gepubliceerd. De vangnetregeling bevat aanvullingen en wijzigingen op de oorspronkelijke bruidsschatregels. De aanvullende regels in de vangnetregeling gaan onder meer over vergunningvrije mantelzorgwoningen. Op 1 oktober 2025 is de vangnetregeling nog gewijzigd, doordat aanvullende bepalingen zijn opgenomen in deze regeling (Staatscourant 2025, nummer 32257). Dit betreft de meest actuele versie van de vangnetregeling.

In het voormalige Activiteitenbesluit milieubeheer en Bouwbesluit 2012 werd verwezen naar diverse NEN-normen en andere technische normen. Een deel van die verwijzingen is via de bruidsschat per 1 januari 2024 overgedragen aan gemeenten en maakt nu via die weg deel uit van ons omgevingsplan. De gemeente is daardoor zelf verantwoordelijk geworden voor het bekendmaken, ter inzage leggen en actualiseren van deze normen.

Gebleken is echter dat dit in de praktijk tot knelpunten leidt. Veel normen zijn niet vrij beschikbaar, waardoor gemeenten dure licenties moeten aanschaffen om aan de wettelijke bekendmakingsplicht te voldoen. Daarnaast moeten gemeenten zelf wijzigingen in normen signaleren en verwerken. Bovendien ontstaat door deze decentralisatie het risico op verschillen tussen gemeenten in meet- en rekenmethoden, wat leidt tot gebrek aan uniformiteit en problemen voor handhaving, adviesbureaus en laboratoria.

Om deze knelpunten op te lossen, is op rijksniveau de Omgevingsregeling gewijzigd. Daarbij zijn de verwijzingen naar meet- en rekenregels in nationale en internationale normen centraal ondergebracht in hoofdstuk 6 en bijlage II van de Omgevingsregeling. Het Rijk wordt daarmee weer verantwoordelijk voor het ter inzage leggen en actualiseren van deze normen. Dit ontzorgt gemeenten, voorkomt hoge kosten en zorgt voor uniforme meet- en rekenmethoden in het hele land.

Concreet brengt het voorgaande met zich mee dat daar waar in ons omgevingsplan tot nu toe werd verwezen naar concrete NEN-normen, met de voorliggende wijziging erin wordt voorzien dat wordt verwezen naar de landelijke regels in hoofdstuk 6 van de Omgevingsregeling.

Gebruiksdoelen: natuur/bos, water, sport (Q2 2027)

Inmiddels is gestart met de voorbereiding van de wijziging van het omgevingsplan voor de onderwerpen **natuur/bos, water** en **sport**. Voor deze wijziging worden de bestaande regels die betrekking hebben op deze onderwerpen geïnventariseerd en beoordeeld. Het uitgangspunt daarbij is een zoveel mogelijk beleidsneutrale omzetting van de bestaande regels naar de systematiek van het nieuwe omgevingsplan. Alleen waar dit noodzakelijk is vanwege de juridische systematiek van het omgevingsplan, gewijzigde wet- en regelgeving of het vervallen van bestaande instrumenten, worden regels aangepast.

Gebruiksdoelen: verkeer/railverkeer, groen, hemelwater (Q4 2027)

In het vierde kwartaal van 2026 starten wij met de voorbereiding van de wijziging van het omgevingsplan voor de onderwerpen **verkeer/railverkeer, groen** en **hemelwater**. Voor deze wijziging worden de bestaande regels die betrekking hebben op deze onderwerpen geïnventariseerd en beoordeeld. Het uitgangspunt daarbij is een zoveel mogelijk beleidsneutrale omzetting van de bestaande regels naar de systematiek van het nieuwe omgevingsplan. Alleen waar dit noodzakelijk is vanwege de juridische systematiek van het omgevingsplan, gewijzigde wet- en regelgeving of het vervallen van bestaande instrumenten, worden regels aangepast.

4.3 Risico’s, effecten en maatregelen

Naast de risico’s die in de Nota van uitgangspunten zijn benoemd, kunnen zich tijdens de uitvoering van de transitie omstandigheden voordoen die direct van invloed zijn op de planning en voortgang van de wijzigingen van het omgevingsplan.

Zienswijzen en vervolgprocedures

Bij wijzigingsbesluiten bestaat het risico dat een groot aantal of inhoudelijk omvangrijke zienswijzen wordt ingediend. De behandeling hiervan kan aanzienlijk meer capaciteit vragen dan vooraf is voorzien. Deze extra werkzaamheden kunnen ten koste gaan van de capaciteit die beschikbaar is voor andere wijzigingen van het omgevingsplan, waardoor werkzaamheden vertragen of tijdelijk moeten worden stilgelegd. Dit kan uiteindelijk gevolgen hebben voor het tijdig realiseren van de transitie naar één volwaardig omgevingsplan.

Afstemming met stakeholders

Ook intensieve afstemming met stakeholders kan leiden tot vertraging. Wanneer stakeholders zich niet kunnen vinden in voorgenomen ontwikkelingen of regels, kan dit leiden tot aanvullende gesprekken, onderzoeken, aanpassingen of andere werkzaamheden. Hoewel dergelijke afstemming onderdeel is van een zorgvuldig proces, bestaat het risico dat hierdoor de voortgang van een wijziging of van andere onderdelen van het transitieprogramma wordt beïnvloed. Wanneer meerdere

trajecten gelijktijdig extra inzet vragen, kan dit leiden tot een oplopende druk op de beschikbare capaciteit en daarmee op de totale planning van de transitie.

Beheersing

Wanneer zich tijdens de uitvoering ontwikkelingen voordoen die tot vertraging kunnen leiden, wordt dit zo tijdig mogelijk gesignaleerd. Vervolgens wordt bekeken wat de gevolgen hiervan zijn voor de bestaande planning en of bijstelling van de planning noodzakelijk is. Daarbij wordt ook beoordeeld of aanvullende capaciteit nodig is om de gevolgen van de vertraging op te vangen. Op deze manier kan, waar nodig, tijdig worden bijgestuurd en blijft inzicht bestaan in de gevolgen voor de voortgang van de totale transitie.